

HƯỚNG DẪN**Triển khai mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa**

Căn cứ Hướng dẫn số 46-HD/TWĐTN-TNNT, ngày 31 tháng 3 năm 2020 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn về việc “*Triển khai các mô hình cộng đồng hành động chống rác thải nhựa*”. Trong đó, có mô hình chung cư giảm rác thải nhựa và chợ dân sinh giảm rác thải nhựa. Do đặc thù tỉnh Bến Tre chưa có khu chung cư nên Ban Thường vụ Tỉnh đoàn cụ thể hóa, hướng dẫn triển khai mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa trên địa bàn tỉnh, với các nội dung cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

- Nhằm phát huy vai trò xung kích, tình nguyện của cán bộ đoàn, đoàn viên, thanh thiếu nhi trong các hoạt động bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu.

- Đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục góp phần hình thành ý thức, thái độ tốt, hành động thân thiện với môi trường của cán bộ đoàn, đoàn viên, thanh thiếu nhi, đặc biệt là trong phong trào chống rác thải nhựa.

- Công tác xây dựng mô hình nhằm tạo phong trào hành động của đoàn viên, thanh niên, đồng thời tuyên truyền, vận động, hướng dẫn nhân dân chung tay chống rác thải nhựa thông qua thực hiện các tiêu chí hành động cụ thể trong đời sống, sinh hoạt hàng ngày.

- Tổ chức triển khai các mô hình phải đảm bảo tính thiết thực, hiệu quả tránh hình thức, đồng thời tạo sự quan tâm, ủng hộ của các cấp, các ngành, các đơn vị, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân cùng tham gia.

II. NỘI DUNG**1. Công tác truyền thông**

- Tổ chức triển khai, quán triệt mục đích, ý nghĩa, nội dung của việc phòng chống rác thải nhựa là một phần quan trọng trong việc bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu, bảo vệ nguồn nước, bảo vệ biển và các loài sinh vật, bảo vệ Trái Đất,... thông qua các hoạt động phong trào, hội nghị, sinh hoạt Chi đoàn, Chi hội, Câu lạc bộ, đội nhóm.

- Sử dụng đa dạng các hình thức truyền thông với nhiều nội dung phong phú nhằm thu hút các tầng lớp đoàn viên thanh thiếu nhi và quần chúng nhân dân, các tổ chức, cá nhân cùng tham gia. Tuyên truyền trực quan bằng pano, khẩu hiệu, màn hình quảng cáo công cộng, biển, bảng thông tin (*lưu ý hạn chế dùng bạt hiflex, khuyến khích dùng các vật liệu tái chế, thân thiện với môi trường khi tuyên truyền*).

- Tuyên truyền thông điệp “*Vì một Việt Nam xanh*” hoặc các thông điệp phù hợp với từng chương trình cụ thể thông qua các phương tiện thông tin đại chúng như báo, đài; xây dựng các bản tin, video clip, phóng sự để truyền thông qua các mạng xã hội: Facebook, Zalo, Lotus, Instagram, Twitter... trước, trong và sau khi kết thúc chương trình; có sự đánh giá, tổng hợp kết quả đạt được.

2. Tập huấn triển khai xây dựng mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa

- Đối tượng: Ban Quản lý chợ, người mua hàng, người bán hàng và công nhân dọn vệ sinh.

- Nội dung:

+ Đối với Ban Quản lý chợ: Triển khai các chủ trương, chính sách, đề án, chương trình, các kế hoạch có liên quan đến công tác phòng chống rác thải nhựa; huy động sự tham gia, phát huy vai trò của Ban Quản lý chợ trong việc truyền thông, hướng dẫn xây dựng mô hình.

+ Đối với người bán hàng: Tập huấn cho người bán hàng cách phân loại rác và thực hiện các hình thức gói hàng thay thế túi nilon như: lá chuối, báo, các sản phẩm thân thiện với môi trường.

+ Đối với người mua hàng: Hướng dẫn người mua hàng cách tự cầm đồ đi đựng hoặc dùng các sản phẩm thay thế khác để gói thực phẩm, hàng hóa.

+ Đối với công nhân dọn vệ sinh: Phương pháp thu gom, bố trí, xử lý rác đã được phân loại, tránh tình trạng để lẫn lộn rác đã được phân loại.

3. Xây dựng mô hình

- Bước 1. Khảo sát địa điểm

Khảo sát địa điểm phù hợp để chọn lựa triển khai các mô hình; tùy thuộc vào địa điểm, đối tượng và các tiêu chí khung, xây dựng tiêu chí phù hợp với điều kiện thực tế.

- Bước 2. Xây dựng bộ tài liệu tuyên truyền

Tuyên truyền trực quan và thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống báo chí, phát thanh truyền hình; xây dựng các bản tin, video clip, phóng sự và tổ chức tuyên truyền thông qua các mạng xã hội: Facebook, Zalo, Lotus, Instagram, Twitter...

- Bước 3. Tổ chức các đội thanh niên tình nguyện triển khai mô hình

Tập huấn, tuyên truyền, vận động Ban quản lý, người dân và các chủ quầy hàng thay đổi thói quen sử dụng túi ni lông trong mua bán; thực hiện và duy trì thực hiện các tiêu chí hành động chống rác thải nhựa (*gửi kèm theo*), định kỳ hàng tuần có các hoạt động tuyên truyền trực quan tại chợ.

- Bước 4. Duy trì mô hình

Thường xuyên phối hợp với các bên liên quan, cụ thể là Ban Quản lý chợ, chính quyền địa phương để duy trì triển khai mô hình. Đồng thời, kêu gọi, vận

động xã hội hóa các sản phẩm thay thế nhựa dùng một lần nhằm hỗ trợ cho người dân tại chợ thực hành, sử dụng.

4. Kiểm tra, đánh giá

- Kiểm tra thường xuyên chất lượng việc thực hiện mô hình.
- Đánh giá mức độ chấp nhận, sự hài lòng của các chủ thể tham gia mô hình; đồng thời, đánh giá hiệu quả đạt được của mô hình, những thuận lợi, khó khăn sau khi triển khai theo tuần, tháng.
- Đánh giá sự lan tỏa trong cộng đồng dân cư về ý thức, hành động phòng chống rác thải nhựa nhờ việc triển khai mô hình trên địa bàn.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Thường vụ Tỉnh đoàn

- Ban hành bộ nhận diện mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa để thống nhất trong tuyên truyền như: tiêu chí, logo, infographic và các sản phẩm truyền thông trực quan... để đăng tải, tuyên truyền trên website Tuổi trẻ xứ dừa, fanpage Tuổi trẻ Bến Tre (có tiêu chí mô hình gửi kèm).

- Chọn Chợ Phường 2, Thành phố Bến Tre triển khai thí điểm mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa cấp tỉnh; chỉ đạo mỗi Huyện, Thành đoàn chọn 01 chợ trên địa bàn để thí điểm triển khai mô hình; định kỳ tổng hợp báo cáo, sơ tổng kết đánh giá, rút kinh nghiệm và nhân rộng mô hình.

- Giao Ban Đoàn kết tập hợp thanh niên Tỉnh đoàn, Văn phòng Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam tỉnh chủ trì, phối hợp với Ban Thanh niên nông thôn – Công nhân và Đô thị, các sở ngành, đơn vị có liên quan triển khai xây dựng mô hình điểm cấp tỉnh gắn với triển khai thực hiện Đề án nâng cao nhận thức và năng lực để xây dựng “*Bến Tre xanh*” giai đoạn 2020 – 2025; Ban Tuyên giáo Tỉnh đoàn phối hợp thực hiện công tác tuyên truyền, truyền thông chung về bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu và tuyên truyền về mô hình.

2. Ban Thường vụ các Huyện, Thành đoàn, Đoàn khối Cơ quan – Doanh nghiệp, Đoàn Thanh niên Công an tỉnh, Đoàn tương đương và Đoàn trường học trực thuộc

- Tích cực, chủ động tuyên truyền, khuyến khích các cấp bộ Đoàn sử dụng các sản phẩm có thể phân hủy, tái sử dụng, thân thiện với môi trường trong các hoạt động của Đoàn; tuyên truyền về mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa đến các cấp bộ Đoàn cơ sở; đặc biệt là phổ biến, vận động đoàn viên, thanh niên và người dân thực hiện các tiêu chí hành động của mô hình; thành lập các đội thanh niên tình nguyện hỗ trợ triển khai mô hình.

- Chủ động khảo sát, nghiên cứu địa điểm phù hợp để chọn làm điểm triển khai mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa trên địa bàn phù hợp với điều kiện thực tế; mỗi Huyện, Thành đoàn chọn triển khai thực hiện ít nhất 01 mô hình điểm; định kỳ khảo sát đánh giá, báo cáo kết quả, sơ tổng kết rút kinh nghiệm và nhân rộng trong các năm tiếp theo.

- Riêng Đoàn khối Cơ quan – Doanh nghiệp, Đoàn Thanh niên Công an tỉnh, Đoàn tương đương và Đoàn trường học trực thuộc có kế hoạch phát động đoàn viên thanh niên, học sinh, sinh viên đề xuất các ý tưởng, giải pháp, sáng kiến, các công trình nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao công nghệ sản xuất, kết nối các nghiên cứu và ứng dụng khoa học trong sử dụng các vật liệu thay thế, tái chế... nhằm bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu và giảm thiểu rác thải nhựa.

- Các Huyện, Thành đoàn gửi thông tin, đề xuất về địa điểm đăng ký triển khai mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa về Ban Thường vụ Tỉnh đoàn trước ngày **29/4/2020**; định kỳ lồng ghép báo cáo kết quả triển khai thực hiện mô hình trong báo cáo hàng tháng, quý của địa phương, đơn vị (*qua Ban Thanh niên nông thôn – Công nhân và Đô thị Tỉnh đoàn – Số 58, Đường 3/2, Phường An Hội, Thành phố Bến Tre, email: bantnntbt@yahoo.com.vn*).

Trên đây là Hướng dẫn triển khai mô hình chợ dân sinh giảm rác thải nhựa, Ban Thường vụ Tỉnh đoàn đề nghị các đơn vị nghiêm túc cụ thể hóa, triển khai thực hiện đạt kết quả./.

TM. BAN THƯỜNG VỤ TỈNH ĐOÀN
PHÓ BÍ THƯ

Nơi nhận:

- Ban TNNT TW Đoàn;
- Ban CTTN TW Đoàn;
- Ban Dân vận Tỉnh ủy;
- Sở Tài nguyên và Môi trường;
- UBND Thành phố Bến Tre;
- BTV Tỉnh đoàn;
- VP, các Ban, TT.HĐTTN;
- BTV các Huyện, Thành đoàn;
- BTV Đoàn khối Cơ quan – Doanh nghiệp;
- BTV ĐTN Công an tỉnh;
- Đoàn tương đương;
- Đoàn trường học trực thuộc;
- LưuVT.

Võ Tuấn Thông